



Vážené kolegyně, vážení kolegovia,

dva roky ubehli opäť veľmi rýchlo a v pondelok sa uskutoční ďalšie riadne valné zhromaždenie komory. Zhodnotíte činnosť jej orgánov a rozhodnete o ich zložení pre obdobie ďalších dvoch rokov, čím určíte ďalšie smerovanie komory.

Uplynulé dva roky boli pre nás, zostavu Vašich súčasných zástupcov v orgánoch komory, ktorých ste si zvolili na poslednom valnom zhromaždení, najťažším funkčným obdobím orgánov od vzniku komory. Politická a spoločenská situácia v Slovenskej republike posledných rokov nás postavila pred akútne riešenie najťažšej a najzákladnejšej úlohy, ktorú má každá profesijná komora. Tým bola ochrana profesijného stavu a riešenie otázok výkonu povolania s cieľom chrániť profesijné, sociálne a hospodárske záujmy svojich členov. Táto úloha vyplynula z toho, že v poslednom období slovenské fenomény ako sú nedodržovanie právnych predpisov zo strany štátnych orgánov a netransparentný výkon štátnej správy výrazne negatívnym spôsobom zasiahli aj do výkonu nášho povolania. Najmä nedodržovanie právnych predpisov a zneužívanie právomocí zo strany Pamiatkového úradu Slovenskej republiky zhoršilo ekonomickú situáciu mnohým z nás. Namiesto toho, aby tento štátny orgán plnil zákonom vymedzené úlohy v rámci výkonu štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu (viedol ústredný zoznam národných kultúrnych pamiatok, zabezpečoval rozhodovanie v správnych konaniach, trestal páchatel'ov priestupkov a správnych deliktov na úseku pamiatkového fondu, vykonával štátny pamiatkový dohľad a pod.), ~~tak~~ zameral pozornosť na získavanie reštaurátorských zákaziek, na čo nebol zo zákona oprávnený. S cieľom získať zákazku sa dopúšťal mnohých nekalých praktík vo vzťahu k nášmu reštaurátorskému stavu. Napríklad zneužíval program štátnych dotácií „Obnovme si svoj dom“ prostredníctvom komisie prideľujúcej dotácie, v ktorej má väčšinu, alebo sa v rámci verejného obstarávania vyhlasoval za jediného dodávateľa reštaurátorských prác na území Slovenskej republiky, čím automaticky vylúčil zo súťaže všetkých nás (napr. zákazka Rímskokatolíckeho kostola sv. Jakuba v Levoči získaná Pamiatkovým úradom SR v tzv. priamom rokovacom konaní bez vyhlásenia súťaže). Dokonca Pamiatkový úrad SR zašiel až tak ďaleko, že rozšíril získavanie reštaurátorských zákaziek aj na oblasť reštaurovania zbierkových predmetov výtvarného umenia, v ktorej nikdy nepôsobil. Pri následnej realizácii získaných reštaurátorských zákaziek nemal problém zveriť reštaurátorské práce osobám bez potrebného vzdelania a odbornej praxe, dokonca aj právnikovi, čím ohrozil slovenské kultúrne dedičstvo. Tieto aktivity zo strany vedenia Pamiatkového úradu SR smerovali a smerujú k degradovaniu profesie reštaurátora na úroveň remeselníka, ktorého budú šikanovať štátni úradníci. K obdobnému nedodržovaniu právnych predpisov sa žiaľ pridala aj Vysoká škola výtvarných umení.

V spolupráci s dozornou radou predstavenstvo preto v uplynulých dvoch rokoch svojho funkčného obdobia zameralo svoju aktivitu predovšetkým na riešenie tohto problému, s cieľom vytvoriť v Slovenskej republike zdravo fungujúci trh reštaurátorských prác bez toho, aby ho akýkoľvek štátni úradníci deformovali. Obrátili sme sa na kompetentné orgány

a aktívne sme vystupovali v legislatívnom procese o zákone, ktorý bol štátnymi úradníkmi Ministerstva kultúry SR a Pamiatkového úradu SR „ušíť na mieru“ Pamiatkovému úradu SR. Dokonca prvýkrát v histórii zástupcovia Komory reštaurátorov vystúpili na pôde Národnej rady SR a oboznámili poslancov s týmto problémom, čo doposiaľ žiadna iná profesijná komora neurobila. Oslovili sme Protimonopolný úrad SR, ktorý sa s našim podnetom stotožnil a podal zásadný nesúhlas voči praktikám Pamiatkového úradu SR. Oslovili sme aj prezidenta Slovenskej republiky, ktorý na základe nášho písomného podnetu predmetný zákon nepodpísal a vrátil ho na opätovné prerokovanie do Národnej rady SR. Oboznámili sme s týmto problémom aj širokú verejnosť vo verejnoprávnej televízii, v ktorej sa vyjadrili zástupcovia našich orgánov k reštaurovaniu hlavného oltára Kostola sv. Jakuba v Levoči Pamiatkovým úradom SR.

Na základe toho sa povolanie reštaurátor dostalo do povedomia nielen laickej, ale aj odbornej verejnosti, čomu tak v minulosti celkom nebolo. Verejnosť v podstate ani nevedela, že naša komora existuje. Dnes tomu tak nie je. V odbornej verejnosti sme získali rešpekt, čo dokumentuje už len vyjadrenie úradníkov z Ministerstva kultúry SR na pôde Národnej rady SR, že už nebudú v budúcnosti pripravovať legislatívu týkajúcu sa výkonu povolania reštaurátor bez spolupráce s Komorou reštaurátorov, ako sa to v minulosti veľmi často z ich strany stávalo. Komore reštaurátorov prejavilo podporu viacero poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, prezident Slovenskej republiky, Protimonopolný úrad SR, viacerí členovia Legislatívnej rady vlády a mnohí ďalší, čo je veľmi potrebné k tomu, aby došlo v čo najbližšom čase k zmenám v tejto oblasti. Podporu máme aj zo zahraničia. Európska konfederácia reštaurátorských a konzervátorských organizácií „E.C.C.O.“ už v tejto veci kontaktovala Ministerstvo kultúry SR a plánuje vyvíjať ďalšie aktivity.

Naše úsilie sa prejavilo aj v oblasti verejného obstarávania, kde sme začali odborne spolupracovať s Úradom pre verejné obstarávanie v snahe odstrániť dlhodobé porušovanie zákonov pri vyhlasovaní podmienok reštaurátorských zákaziek v prospech stavebných firiem na úkor nás reštaurátorov. Práve minulý týždeň nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie Rady Úradu pre verejné obstarávanie, podľa ktorého aj na základe nášho odborného stanoviska po prvýkrát neuspela vo verejnom obstarávaní na reštaurátorskú zákazku stavebná firma, ktorá ju chcela realizovať bez reštaurátora. Tento týždeň sa na komoru opäť obrátil Úrad pre verejné obstarávanie s ďalšími problémami v tejto oblasti, ktoré bude musieť riešiť už nové predstavenstvo.

Okrem tohto základného problému sme nerezignovali ani na ostatné oblasti činnosti, ktoré je zo zákona, alebo podľa vnútorných predpisov povinné predstavenstvo v spolupráci s ostatnými orgánmi vykonávať.

Smerom navonok sme ďalej rozvíjali aktivity na spropagovanie povolania reštaurátor. Možno spomenúť len niekoľko z nich. Napríklad sme

- pokračovali v každoročnom vydávaní zborníka o reštaurovaní, ktorý reprezentuje reštaurátorské výsledky nás reštaurátorov a má výborné ohlasy a slová uznania nielen doma, ale aj v zahraničí,
- vytvorili sme novú modernú dynamickú internetovú stránku komory, ktorú pravidelne aktualizujeme,
- vzhľadom na prudký rozmach sociálnych sietí na internete sme založili profil komory na sociálnej sieti facebook, ktorý neustále aktualizujeme o nové informácie

o významných kultúrnych pamiatkach, zbierkových predmetoch, o reštaurátorskom stave a o činnosti komory a jej členov,

- po prvýkrát sme prezentovali našu profesiu a reštaurátorský stav na CONECU
- po prvýkrát sme boli v minulom roku hosťiteľskou krajinou valného zhromaždenia Európskej konfederácie reštaurátorských a konzervátorských organizácií „E.C.C.O.“, a mnohé ďalšie aktivity...

Smerom dovnútra sme predovšetkým museli nastaviť procesy fungovania všetkých orgánov v súlade s právnymi predpismi a vnútornými predpismi Komory reštaurátorov, najmä po právnej stránke, čo nebolo v minulosti vždy samozrejmosťou. Komora, s výnimkou dvoch žalôb podaných zo strany našej kolegyne, nie je žalovaná v súdnych konaniach, pričom o jednej zo žalôb našej kolegyne súd koncom minulého roka právoplatne rozhodol v prospech komory, vo veci druhého ešte súd nerozhodol.

Zvýšili sme Vašu informovanosť o činnosti orgánov komory pomocou novej internetovej stránky na úroveň, akú nemala nikdy v histórii komory. Nová stránka umožnila informovať Vás nielen obyčajným textovým obsahom, ale aj oskenovanými originálmi písomností.

Všetky vyššie uvedené aktivity sme zrealizovali bez toho, aby sme ohrozili ekonomickú stabilitu Komory reštaurátorov. Komora k dnešnému dňu hospodári s vyrovnaným rozpočtom a bez dlhov, čo nebola a nebude jednoduchá úloha pri takej malej členskej základni takých nízkych členských príspevkoch. Hoci na rozvíjanie ďalších aktivít komory by bolo potrebné zvýšiť členské príspevky, s ohľadom na vyššie uvedené problémy, ktoré zhoršili ekonomickú situáciu mnohým našim kolegyniam a kolegom takýto návrh na valnom zhromaždení nepredložíme.

Veríme, že sa v pondelok na valnom zhromaždení stretne v čo najväčšom počte, vo výbornej priateľskej nálade a že do orgánov komory budete voliť z Vás na základe vlastného presvedčenia a nie na základe nepravdivých informácií difamujúcej povahy a kritiky, ktorá nie je vecná a ani konkrétna.

Tešíme sa na Vašu účasť.

Predstavenstvo Komory reštaurátorov